



ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๙๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๔

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง
เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๕/๘๒๐๙ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๔

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ ลงมติอนุมัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอทั้ง ๓ ข้อ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **วิษณุ เครืองาม**
(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔



ที่ นร ๑๓๐๕/๘๒๐๙

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๐๐ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๒ ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๗ และที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๒ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๑ และที่ นร ๐๒๐๕/๓๑๓๖ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๔
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/๘๘๘๐ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๔
- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และตาราง Factor F จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมราคากลางที่ขอปรับปรุงใหม่ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๕/๖๙๔ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๔ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางของงานก่อสร้างราชการ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงระบบการก่อสร้างสถานที่ราชการและถาวรวัตถุของประเทศ และต่อมามีการพิจารณาปรับปรุงรายละเอียดการคำนวณราคากลางใหม่ พร้อมกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในขณะนั้น และแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลางรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคำนวณราคากลางและการกำกับดูแลการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของส่วนราชการต่างๆ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มีการรวบรวมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณราคากลาง เพื่อพิจารณากำหนดเป็นหลักเกณฑ์สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าใจได้ง่าย ถูกต้อง และมีแนวทางปฏิบัติอย่างเดียวกัน พร้อมกับเห็นชอบให้คณะกรรมการควบคุมราคากลาง ที่คณะรัฐมนตรีชุดเดิมได้มีมติแต่งตั้งไว้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ คณะรัฐมนตรีได้รับทราบตามผลการประชุมหารือร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายสรอรรถ กลิ่นประทุม) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายรองพล เจริญพันธุ์) ซึ่งเห็นสมควรให้คณะกรรมการควบคุมราคากลางพิจารณาเร่งรัดการกำหนดหลักเกณฑ์ราคากลางงานก่อสร้างใหม่ให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่อคณะรัฐมนตรีประกาศใช้ให้ทันการดำเนินการจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๕ ทั้งนี้ โดยให้พิจารณาให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการด้วย ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้มีการพิจารณาดำเนินการมาโดยลำดับ และได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยยังจำแนกหลักเกณฑ์การคำนวณ

ราคากลางเป็น ๓ ประเภท คือ งานอาคาร งานทาง และงานชลประทาน พร้อมทั้งได้มีการพิจารณารวบรวมหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี ประกอบกับหนังสือเวียนต่างๆ นำมากำหนดไว้เป็นฉบับเดียว และปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อให้เป็นไปตามหลักการ และลักษณะของงานก่อสร้างแต่ละประเภท โดยแยกออกเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปในการคำนวณราคาค่าก่อสร้าง ซึ่งจะมีทั้งหลักเกณฑ์ที่ใช้ร่วมกันของงาน ทั้ง ๓ ประเภท และหลักเกณฑ์ที่ใช้ตามความแตกต่างกันในรายละเอียดตามลักษณะของงานก่อสร้างแต่ละประเภท

การคิดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้จัดทำเป็นตารางสำเร็จรูปในรูป Factor F เพื่อความสะดวกในการนำไปคำนวณ ราคากลาง โดยได้มีการปรับปรุงรูปแบบของตาราง Factor F ของทุกงานให้ใช้รูปแบบและหลักเกณฑ์เดียวกัน รวมทั้งได้ปรับปรุงสูตรการคิดค่ากำไรและค่าดอกเบี้ยที่ใช้คำนวณราคากลางในตาราง Factor F ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นด้วยแล้ว

ส่วนที่สอง เป็นวิธีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างบรรลุผลมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการออกแบบ การคำนวณราคา และวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยราคากลาง รวมถึงการพิจารณากำหนดบทบาทหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมราคากลางให้ชัดเจน

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เมื่อหลักเกณฑ์นี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรรมการควบคุมราคากลางจะได้พิจารณาจัดทำคู่มือการคำนวณราคากลาง และการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจมากขึ้นด้วย

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นสมควรนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณารวม ๓ ประการ ดังนี้

๑. อนุมัติให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมราคากลางดังกล่าวข้างต้น โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐใช้ถือปฏิบัติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔) เป็นต้นไป

๒. สำหรับมาตรการปรับลดราคากลาง ร้อยละ ๑๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ ซึ่งให้ใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ นั้น ไม่นำมาใช้บังคับในการดำเนินการจ้างที่มีการคำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างใหม่นี้

๓. ให้ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมราคากลางให้สมบูรณ์และเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานก่อสร้างและด้านการก่อสร้างงานระบบ และผู้แทนสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ เป็นกรรมการ รวมทั้งปรับปรุงฝ่ายเลขานุการซึ่งปัจจุบันกำหนดให้อธิบดีกรมโยธาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ เปลี่ยนแปลงเป็นให้อธิบดีกรมโยธาธิการเป็นกรรมการ ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๒ คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มเติม พร้อมทั้งให้ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ใหม่นี้ด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒๙๔ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ในการนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรียนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) พิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **ผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ**
(นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๔๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๘๙๖

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๑. ความเป็นมาของหลักเกณฑ์

๑.๑ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในระยะแรกได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงระบบการก่อสร้างสถานที่ราชการและถาวรวัตถุของประเทศ (ปกส.) มีสำนักงานประมาณเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการ ปกส. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๐๐ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๒ โดยให้มีปัจจัยในการพิจารณาคือ ค่าอำนวยการและค่าดำเนินงาน ค่ากำไร และค่าภาษี

ต่อมาคณะกรรมการ ปกส. ได้เห็นชอบกับหลักเกณฑ์การประเมินราคางานก่อสร้างทางของกรมทางหลวง โดยมีปัจจัยในการพิจารณาคือ ค่าอำนวยการ ค่าความผันผวน ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ค่ากำไร และค่าภาษี โดยจัดทำในรูปของตาราง Factor F

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๑๑๗๒๖ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง โดยมี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมอบให้คณะกรรมการควบคุมราคากลางพิจารณามาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคา รวม ๘ ประการ ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอ ซึ่งมีเรื่องหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางเป็นมาตรการหนึ่ง ในกรณีนี้ คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้พิจารณาเห็นว่า การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของงานแต่ละประเภทมีรายละเอียดมาตรฐานการคำนวณแตกต่างกัน จึงเห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ตามมติคณะรัฐมนตรี ว ๑๐๐ และหลักเกณฑ์การประเมินราคางานก่อสร้างทางของกรมทางหลวง ให้เป็นรูปแบบเดียวกันในรูปแบบของตาราง Factor F จำแนกตามลักษณะงาน และกำหนดแนวทางปฏิบัติในการคำนวณราคากลางเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) งานอาคาร

ให้ใช้หลักเกณฑ์ในการคำนวณค่า Factor F ซึ่งประกอบด้วยค่าอำนวยการ ค่าความผันผวน ดอกเบี้ย กำไร และภาษี ดังนี้

- ค่าอำนวยการ กำไร และภาษี ถือเป็นเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งโดยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๐๐ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๒ โดยมีข้อสังเกตว่า สำหรับค่างานสนับสนุนทั่วไป (Construction General Support) ซึ่งหมายถึงกรรมวิธีเฉพาะหรืออุปกรณ์พิเศษ เช่น Tower Crane และไม่ได้ใช้กับงานก่อสร้างทั่วไป ให้นำค่าใช้จ่ายดังกล่าว (ถ้ามี) ไปรวมคำนวณอยู่ในค่างานสุทธิ (Net Cost)

- ค่าความผันผวน เห็นสมควรกำหนดในอัตราร้อยละ ๐.๕ ของค่างานสุทธิ (อัตราเบี้ยประกันภัย ร้อยละ ๐.๒๕ บวกกับค่าความเสียหายเบื้องต้นที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบเองเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๐.๒๕)

- ค่าดอกเบี้ย พิจารณาจากข้อมูลพื้นฐาน ๗ ประการ

- | | | |
|---|---|---|
| A | = | ค่าวัสดุแรงงาน เป็นการจ่ายเงินสดไม่รวมภาษีทุกชนิด |
| B | = | ระยะเวลาการก่อสร้าง (ตามสัญญาและการคำนวณ) |
| C | = | งบประมาณการก่อสร้าง (ก่อนดอกเบี้ย - ภาษี) |
| D | = | จำนวนเงินล่วงหน้า (หากมี) |
| E | = | ระยะเวลาแตกต่างของการจ่ายเงินออกถึงการรับเงิน |

- F = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่อปี
G = อัตราเงินประกันผลงาน (Retention)

สูตรการคำนวณแยกเป็น ๒ ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการหาจำนวนเงินที่ลงทุน (ซึ่งเป็นเงินที่ Cashflow อยู่ได้ศูนย์) และดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินลงทุนไปนั้น ดังสูตรต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{เงินลงทุน} &= (C/B \times E) - D + G \\ \text{ดอกเบี้ย} &= (\text{เงินลงทุน} \times F \times B/๑๒) \end{aligned}$$

เงินลงทุนที่คำนวณถือว่าเป็นเงินลงทุนโดยเฉลี่ยจากระยะเวลาทำงานทั้งหมดคูณด้วยเวลาที่เกิดความแตกต่างของการจ่ายเงิน - รับเงิน และคิดครบบลอดระยะเวลาทำงานเป็นจำนวนดอกเบี้ยที่เกิด และจากสูตรดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้จัดทำเป็นตาราง Factor F โดยพิจารณาถึงตัวแปรที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ย ๓ ตัวแปร ดังนี้

- ค่าเงินล่วงหน้า จำนวนตั้งแต่ ๐.๐๐%, ๕%, ๑๐% และ ๑๕%
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์
- เงินประกันผลงาน จำนวนตั้งแต่ ๐.๐๐%, ๕% และ ๑๐%

สำหรับอัตราดอกเบี้ยที่จะนำมาใช้คำนวณราคากลางดังกล่าว ให้ถือตามอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินกู้ (MLR) ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ณ วันเริ่มต้นของปีงบประมาณ (วันที่ ๑ ตุลาคม) ยกเว้นในระหว่างปีงบประมาณมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ ๑ จึงให้เปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยตามอัตราที่ใช้ในขณะนั้นได้ โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการแจ้งอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว และเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตาราง Factor F เป็นตัวเลขกลม ฉะนั้น ในการประกาศอัตราดอกเบี้ยควรยึดตัวเลขกลมด้วยกรณีอัตราดอกเบี้ยเป็นเศษ ถ้าถึง ๐.๕ ให้ปัดขึ้น ถ้าไม่ถึง ๐.๕ ให้ปัดลง

(๒) งานทาง

ให้ใช้หลักเกณฑ์ในการคำนวณหาค่า Factor F ซึ่งประกอบด้วยค่าอำนาจการ ค่าความผันผวน ดอกเบี้ย กำไร และภาษี ดังนี้

- ค่าอำนาจการ กำไร และภาษี ให้ใช้ตามอัตราที่กรมทางหลวงใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นอัตราที่ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา ปกส. มาก่อนแล้ว

- ค่าความผันผวน และค่าดอกเบี้ย ให้ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับวิธีการคิดในงาน อาคาร

(๓) งานชลประทาน

เนื่องจากงานชลประทานมีลักษณะใกล้เคียงกับงานทางจะมีความแตกต่างกันบ้างในเรื่องของการคำนวณเนื้องานเท่านั้น ซึ่งในหลักการแล้วสามารถใช้ค่า Factor F ตัวเดียวกันได้ ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณค่า Factor F สำหรับงานชลประทานเช่นเดียวกันกับงานทาง

ในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างปัจจุบันได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลางมีหน้าที่ในการคำนวณราคากลาง โดยองค์ประกอบและการดำเนินงานของกรรมการ เป็นดังนี้

(๑) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

พ.ศ. ๒๕๓๕ (อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจในการดำเนินการตามระเบียบฯว่าด้วยพัสดุ) เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

(๒) องค์ประกอบคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีองค์ประกอบเป็นลักษณะเดียวกัน โดยไม่กำหนดวงเงินค่าก่อสร้างประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอย่างน้อย ๒ คน โดยปกติให้แต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป และควรแต่งตั้งผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการประมาณราคาร่วมเป็นกรรมการด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ (เทียบเคียงการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการซื้อหรือจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๕)

ในกรณีที่จะแต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่ข้าราชการร่วมเป็นกรรมการกำหนดราคากลางด้วยนั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องไม่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจ้างครั้งนั้นโดยตรงด้วย

(๓) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๓.๑) กำหนดราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางของงานที่จะดำเนินการก่อสร้าง

(๓.๒) เก็บรักษารายละเอียดการคำนวณราคากลางไว้เป็นความลับโดยถือเป็นเอกสารสำคัญ และให้เปิดเผยราคากลางต่อหน้าคณะกรรมการเปิดซองและผู้เสนอราคา

(๓.๓) จัดทำบันทึก คำชี้แจง ส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค กรณีที่ผลการประกวดราคาปรากฏว่าราคากลางที่กำหนดไว้สูงหรือต่ำกว่าราคาที่ประกวดราคาได้เกิน ๑๕% ขึ้นไป

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางและแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

๒. การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๒.๑ คณะกรรมการควบคุมราคากลาง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง (อปก.) โดยมีอธิบดีกรมโยธาธิการเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งคือพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง แล้วจัดทำเป็นคู่มือให้ส่วน ราชการต่างๆ ถือปฏิบัติ ต่อมา อปก. ได้แต่งตั้งคณะทำงานรวม ๓ คณะ ได้แก่ คณะทำงานพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร มีสถาปนิกใหญ่กรมโยธาธิการเป็นประธาน คณะทำงาน พิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง มีรองอธิบดีกรมทางหลวง (นายวิชา สรรพคุณเคราะห์) เป็นประธาน และคณะทำงานพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน มีรองอธิบดีกรมชลประทาน (นายธีระ วงศ์สมุทร) เป็นประธาน ให้มีหน้าที่ศึกษารวบรวมหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักวิชาการ พร้อมทั้งจัดทำตาราง Factor F แล้วนำเสนอ อปก. พิจารณา ซึ่งคณะทำงานฯ ทั้ง ๓ คณะ ได้พิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยยึดแนวทางของหลักเกณฑ์เดิม มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และความถูกต้องตามหลักวิชาการที่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนเป็นหลัก โดยได้ปรับปรุงในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และส่วนที่ยังไม่มีความชัดเจน ซึ่งคณะกรรมการควบคุมราคากลางได้พิจารณาเห็นชอบกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าว

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ได้ปรับปรุงใหม่นี้มีรายละเอียดประกอบด้วย

๒ ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนที่ ๑ ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ทั่วไปของการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งทุกงานจะถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน หลักเกณฑ์วิธีการเฉพาะตามประเภทของงาน ซึ่งจะมีความแตกต่างกัน และตาราง Factor F ส่วนที่ ๒ เป็นวิธีปฏิบัติที่จะสนับสนุนให้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางบรรลุผลมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ ๑ หลักเกณฑ์ทั่วไปของการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๑. หลักเกณฑ์ทั่วไป

การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ผู้ประมาณราคากลางควรประมาณราคาให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในขณะที่ประมาณราคามากที่สุด การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทุกงานตามหลักเกณฑ์นี้จะใช้หลักเกณฑ์การคิดค่าใช้จ่าย รูปแบบ และอัตราต่างๆ เป็นแนวทางเดียวกัน แต่จะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดบางรายการ ซึ่งเป็นไปตามลักษณะ กรรมวิธี และระยะเวลาในการก่อสร้าง และเพื่อความสะดวกในการคิด จึงได้กำหนดไว้ในรูป Factor F ค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง และค่าภาษี ซึ่งแต่ละรายการจะมีข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการคำนวณราคากลาง ดังนี้

๑.๑ ต้นทุน ได้แก่ ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน

- ค่าวัสดุ ส่วนกลาง ใช้ราคากรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์
ส่วนภูมิภาค ใช้ราคาสำนักงานพาณิชย์จังหวัด
กรณีเป็นวัสดุที่กรมการค้าภายในหรือพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนด

ราคาไว้ ให้ใช้ราคาสืบเอง

- ค่าแรงงาน ในขั้นนี้ใช้อัตราค่าแรงงานตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนดและแจ้งให้หน่วยงานต่างๆทราบ ซึ่งในโอกาสต่อไปคณะกรรมการฯ จะเป็นผู้กำหนด

๑.๒ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง ได้แก่ ค่าอำนาจการ ค่าดอกเบี้ย และค่ากำไร

- ค่าอำนาจการ การคิดค่าอำนาจการ กำหนดให้ทุกงานใช้แนวทางเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น ๔ หมวด คือ หมวดค่าใช้จ่ายขั้นตอนการเสนอราคาและสัญญา หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงานที่พัคนงานและโรงงาน หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง และหมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัย ซึ่งหมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พัคนงาน และโรงงานกับหมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้างจะมีรายละเอียดแตกต่างกัน ในงานก่อสร้างอาคารและงานก่อสร้างทางสะพานและท่อเหลี่ยม ส่วนหมวดค่าใช้จ่ายขั้นตอนการเสนอราคาและสัญญากับหมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัยจะมีรายละเอียดวิธีการคิด และอัตราเดียวกันทุกประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) หมวดค่าใช้จ่าย ขั้นตอนการเสนอราคาและสัญญา คิดจาก

(๑.๑) ค่าธรรมเนียมค้ำประกันสัญญาจ้าง ประกอบด้วย

- ระยะเวลาการค้ำประกัน คิดตามระยะเวลาการก่อสร้าง
- วงเงินค้ำประกัน คิดอัตราร้อยละ ๕ ของมูลค่างาน
- ค่าธรรมเนียม คิดอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

(๑.๒) ค่าธรรมเนียมในการรับผิดชอบผลงานก่อสร้าง ประกอบด้วย

- ระยะเวลาการค้ำประกันการชำรุดบกพร่อง คิด ๒ ปี
- วงเงินค้ำประกัน คิดอัตราร้อยละ ๕ ของมูลค่างาน
- ค่าธรรมเนียม คิดอัตราร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

(๑.๓) ค่าอากรติดสัญญา คิดอัตราร้อยละ ๐.๑ ของมูลค่างาน

(๑.๔) ค่าสมทบกองทุนเงินทดแทนและค่ากองทุนประกันสังคม ให้คิดเฉพาะค่าแรงงาน (อัตราร้อยละ ๓๐ ของมูลค่างาน) มีอัตราร้อยละ ๐.๒๕๘๐ ประกอบด้วย

- ค่าสมทบกองทุนเงินทดแทน ร้อยละ ๐.๕๑
= ๐.๕๑ x ๓๐/๑๐๐ = ๐.๑๕๓๐
- ค่ากองทุนประกันสังคม ร้อยละ ๐.๓๕
= ๐.๓๕ x ๓๐/๑๐๐ = ๐.๑๐๕๐

สำหรับค่าใช้จ่ายในหมวด (๒) ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน และหมวด (๓) หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง จะมีความแตกต่างกันในงานแต่ละประเภท รายละเอียดจะกำหนดไว้ในส่วนของงานแต่ละประเภท

(๔) หมวดค่าใช้จ่ายในการประกันภัย คิดตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๓๐๐๐ ประกอบด้วย

(๔.๑) ค่าเบี้ยประกันภัย คิดอัตราร้อยละ ๐.๒๕๐๐

(๔.๒) ค่าความเสียหายอื่นที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบเอง คิดอัตรา ร้อยละ ๐.๐๕๐๐

- ค่าดอกเบีย้คิดจากปัจจัยและสมมติฐาน ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดอกเบี้ย	สมมติฐาน	บทวิเคราะห์
๑. การกำหนดการจ่ายเงินล่วงหน้า ๐.๕ ๑๐ หรือ ๑๕%	ใช้ตามปฏิบัติจริง และได้รับเงินล่วงหน้า เมื่อวันสิ้นเดือนที่ ๑ (ใช้เวลาเบิกเงิน ๑ เดือนหลังจากเซ็นสัญญา) หักคืน ราชการทุกงวด วงดล ๑๕%	อาจจะช้าหรือเร็วกว่า ๑ เดือน ในความเป็นจริง หากผู้รับเหมาจ่ายเงิน เร็วกว่า ๑ เดือน จะได้ประโยชน์มากขึ้น
๒. การกำหนดเงินประกันผลงาน ๐.๕ ๑๐%	ใช้ตามปฏิบัติจริง และผู้รับเหมาไม่ขอ เงินคืนตลอดเวลาโครงการ	ผู้รับเหมาอาจขอเงินคืนได้ในเดือนที่ ๖
๓. (ก) อัตราการจ่ายเงินจาก Curve ของข้อมูลในอดีต หรือ (ข) อัตราการจ่ายเงินแบบค่าเฉลี่ย ของมูลค่าโครงการ	(ก) ต้นทุน + กำไร (๓.๕ - ๕.๕) โดยกำไร = ๐ (ข) จ่ายเงินเท่ากันทุกเดือน	ความเป็นจริงผู้รับเหมาจะรับเงินแบบ (ก) แต่เพื่อความสะดวกและเข้าใจง่าย จึงใช้ แบบ (ข) ความเป็นจริงผู้รับเหมาจะมีกำไรอยู่ ด้วย จะทำให้สามารถนำกำไรมาใช้จ่าย ได้ ซึ่งจะทำให้ภาระดอกเบี้ยลดลง
๔. ระยะเวลาตั้งแต่การส่งมอบงาน จนถึงจ่ายเงินใช้ระยะเวลา ๑๕ วัน ถึง ๒ เดือน จากการส่งมอบงาน	กำหนดให้ ๒ เดือนหลังจากส่งมอบงาน โดยมีการเบิกจ่ายเงินทุกเดือน	ผู้รับเหมาได้รับประโยชน์จากกำหนด ๒ เดือน ถ้าผู้รับเหมาได้รับเงินเร็วจะได้ ประโยชน์มากขึ้น
๕. เครดิตร้านค้าหรือผู้รับเหมาช่วง ๐ - ๖๐ วัน	กำหนดให้ ๐ วัน	ความเป็นจริงผู้รับเหมาอาจได้ประโยชน์จาก ร้านค้าซึ่งจะได้ประโยชน์มากขึ้น
๖. อัตราดอกเบี้ย	กำหนดตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปัจจุบัน	คิดตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปัจจุบันทั้งใน กรณีที่ผู้รับเหมากู้เงินจากแหล่งอื่นและ กรณีที่ผู้รับเหมาขอเงินล่วงหน้า (ซึ่งมีผล ทำให้ค่าดอกเบี้ยต้องใช้นับแก่รัฐ ในกรณีที่ ที่เงินล่วงหน้าสูงและระยะเวลาโครงการ ยาวนาน)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดอกเบี้ย	สมมติฐาน	บทวิเคราะห์
๗. ระยะเวลาโครงการ	ตามระยะเวลาการคิดค่าอำนวยการ	ควรคิดตามระยะเวลาการก่อสร้างจริง แต่ในที่นี้เพื่อให้สอดคล้องกับการคิดค่าอำนวยการจึงใช้ระยะเวลาก่อสร้างตามการคิดค่าอำนวยการ
๘. ดอกเบี้ยเงินกู้ลงทุน	กำหนดให้คิดเดือนต่อเดือนไม่คิดดอกเบี้ยทบต้น	ผู้รับเหมานำเงินงวดที่รวมค่าดอกเบี้ยมาจ่ายดอกเบี้ยได้บ้าง
๙. ค่างาน	คิดจากต้นทุนตรงกับค่าอำนวยการเท่านั้น	
๑๐. การรับจ่ายเงินของผู้รับเหมา	เกิด ณ สิ้นเดือนของแต่ละเดือน	ค่าใช้จ่ายจริงอาจเกิดขึ้นทุกวันหรือมีเครดิตก็ได้

จากปัจจัยและสมมติฐานดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นสูตรในการคิดค่าดอกเบี้ยได้เป็นดังนี้

$$I = i/๑๒ [r + (T + D - ๑) a - (r + a) * (T - ๑) / ๒ - (D - ๑)]$$

I ค่าดอกเบี้ยรวมของโครงการ

i อัตราดอกเบี้ยต่อเดือน

T ระยะเวลาก่อสร้างทั้งหมด (เดือน)

D ช่วงเลื่อนการรับเงิน (เดือน)

a เงินค่าจ้างล่วงหน้า

r เงินประกันผลงาน

T + D - ๑ เดือนที่รับเงินค่าจ้างงวดสุดท้าย

- ค่ากำไร คิดจากค่ากำไรเชิงธุรกิจอัตราระหว่างร้อยละ ๓.๕๐ - ๕.๕๐

๑.๓ ค่าภาษี คิดตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ปัจจุบันอัตราร้อยละ ๗

๒. หลักเกณฑ์วิธีการเฉพาะสำหรับงานก่อสร้างแต่ละประเภท

เนื่องจากลักษณะงานก่อสร้างของงานแต่ละประเภท มีความแตกต่างกันในวิธีการก่อสร้างทำให้มีความแตกต่างกันในเรื่องของอุปกรณ์ เครื่องมือเทคนิคและระยะเวลาในการก่อสร้าง จึงทำให้ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์บางประการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ ซึ่งในสวนนี้ผู้ปฏิบัติจะต้องพิจารณาควบคู่กับหลักเกณฑ์ในข้อ ๑ ด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ งานก่อสร้างอาคาร

ในงานก่อสร้างอาคารทั่วไป มีขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือการถอดแบบ ซึ่งในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารได้กำหนดหลักเกณฑ์การถอดแบบสำรวจปริมาณงานและวัสดุก่อสร้างไว้ ดังนี้

การถอดแบบสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้าง

การถอดแบบเพื่อสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้างของงานก่อสร้างอาคารทั่วไป ต้องดำเนินการตามลำดับของการก่อสร้างส่วนประกอบอาคาร และกำหนดหน่วยงานของปริมาณ

วัสดุและแรงงานต่อหน่วยของส่วนประกอบต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักวิชาช่าง เช่น คอนกรีต มีหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) แบบหล่อคอนกรีต มีหน่วยเป็นตารางเมตร (ตร.ม.) เป็นต้น

เพื่อให้การประมาณราคาของงานก่อสร้างอาคารทั่วไปเป็นไปตามขั้นตอนและลำดับของการทำงานที่ถูกต้อง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ค่างาน แบ่งออกได้เป็น ๔ กลุ่มงาน โดยให้คิดเฉพาะทุนซึ่งยังไม่รวมค่าดำเนินการ กำไร และภาษี

กลุ่มงานที่ ๑

- ๑.๑ งานโครงสร้าง
- ๑.๒ งานสถาปัตยกรรม
- ๑.๓ งานระบบสุขาภิบาลและดับเพลิง (ในอาคาร)
- ๑.๔ งานระบบไฟฟ้าและสื่อสาร (ในอาคาร)

กลุ่มงานที่ ๒

- ๒.๑ งานระบบปรับอากาศและระบายอากาศ
- ๒.๒ งานระบบลิฟท์และบันไดเลื่อน
- ๒.๓ งานระบบพิเศษอื่นๆ

กลุ่มงานที่ ๓ งานครุภัณฑ์สิ่งทำและงานตกแต่งภายในอาคาร

กลุ่มงานที่ ๔ งานภูมิทัศน์

ส่วนที่ ๒ ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด (ถ้ามี) เป็นค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างทั่วไป เช่น ค่า TOWER CRANE ระบบป้องกันฝุ่น ระบบป้องกันดินพัง และการไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง ฯลฯ เป็นต้น โดยได้จัดทำแบบฟอร์มการคิดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ไว้ด้วยตามเอกสารหน้า ๙/๑

ส่วนที่ ๓ การสรุปค่าก่อสร้างทั้งหมด คือการนำค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือค่างาน (ทุน) ของงานส่วนที่ ๑ ไปคำนวณหาค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของ Factor F รวมกันเป็นค่าก่อสร้างทั้งหมด แต่ถ้ากรณีที่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด ก็นำค่างานส่วนที่ ๒ ซึ่งเป็นราคาค่างานสุทธิไปบวกกับค่างานส่วนที่ ๓ ซึ่งได้รวมกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างทั่วไป (Factor F) แล้ว จึงสรุปเป็นราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด

ทั้งนี้ ได้จัดทำแบบฟอร์มในการสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้าง (ตามเอกสารหน้า ๙/๒) และแบบฟอร์มสรุปค่าก่อสร้าง (ตามเอกสารหน้า ๙/๓ - ๙/๔) พร้อมกับคำอธิบาย เพื่อสะดวกในการประมาณราคาและใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยในแบบฟอร์มได้แบ่งเป็นช่องๆ ดังนี้

- ช่องลำดับที่ คือช่องใส่ตัวเลขหัวข้อของงานประเภทต่างๆ เรียงตามลำดับ
- ช่องรายการ คือช่องใส่ชื่อรายการของงานประเภทต่างๆ ที่ทำการก่อสร้าง
- ช่องจำนวน คือช่องใส่ตัวเลขจำนวนเนื้องานของงานประเภทต่างๆ
- ช่องหน่วย คือช่องใส่หน่วยของงานประเภทต่างๆ เช่น ลบ.ม. ตร.ม. เป็นต้น
- ช่องค่าวัสดุ คือช่องใส่ตัวเลขจำนวนค่าวัสดุต่อหน่วยของงานประเภทต่างๆ
- ช่องค่าแรงงาน คือช่องใส่ตัวเลขจำนวนค่าแรงงานต่อหน่วยของงานประเภทต่างๆ
- ช่องรวมค่าวัสดุและแรงงาน คือช่องรวมตัวเลขจำนวนค่าวัสดุและค่าแรงงานของงาน

ประเภทต่างๆ

ช่องหมายเหตุ คือช่องเพื่อไว้สำหรับรายการที่มีเงื่อนไขหรือข้อความอื่นๆ ที่ต้องการเขียน

ตารางดังกล่าวแสดงให้เห็นการเรียงลำดับและงานประเภทต่างๆ ซึ่งส่วนมากในงานก่อสร้างอาคารทั่วไปจะมี แต่ถ้าการก่อสร้างอาคารไม่มีงานประเภทที่อยู่ในเอกสารดังกล่าวก็ไม่ต้องเขียนไว้หรือถ้ามีงานประเภทอื่นที่นอกเหนือที่ระบุไว้ ก็สามารถเขียนเพิ่มเติมได้

นอกจากนี้ได้กำหนดแบบฟอร์มในการถอดแบบหาปริมาณวัสดุ เพื่อให้ผู้ทำหน้าที่ประมาณราคาค่าก่อสร้างได้ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ปัจจุบันได้กำหนดไว้ ๖ แบบ (ตามเอกสารหน้า ๑๐/๑ - ๑๐/๖) คือ

ตารางการประมาณราคาก่อสร้างของงานอาคาร
ส่วนที่ ๒ ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด (ถ้ามี)

ลำดับที่	รายการ	รวมเป็นเงิน	หมายเหตุ
๑.	หมวดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดเงินและค่าเงินต้องมี		
๑.๑	การกำหนดคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน หรือคู่มือการก่อสร้างพิเศษเฉพาะ		
๑.๒	การกำหนดให้ช่างรับทราบและให้ความปลอดภัยต่อคนงานก่อสร้างตามกฎหมายแรงงาน		
๑.๓	การทำ BENCH MARK สำหรับตรวจเช็คระดับมาตรฐาน		
๑.๔	การทดสอบการทรุดตัวของอาคารขณะก่อสร้างเป็นระยะๆ		
๑.๕	การให้ทำอาคารบางส่วนให้เสร็จเพื่อเข้าไปใช้สอยก่อนเสร็จทั้งโครงการ		
๑.๖	การกำหนดให้ทำแผนงานก่อสร้างละเอียดด้วยระบบ C.P.M		
๑.๗	การจัดสร้างสำนักงานสนาม สำหรับผู้ว่าจ้างหรือผู้ควบคุมงาน		
๑.๘	การทําระบบป้องกันฝุ่นตามข้อบังคับ		
๑.๙	การทําระบบป้องกันดินพัง		
๑.๑๐	การใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรกลพิเศษในการก่อสร้าง เช่น TOWER CRANE เป็นต้น		
๑.๑๑	การใช้จ่ายกรณีไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง		
๑.๑๒	การใช้จ่ายในกรณีป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลที่ ๓		
๑.๑๓	อื่นๆ ถ้ามีให้ระบุ		
		
		
		
	รวมค่าใช้จ่ายพิเศษ (ตามข้อกำหนดเงินและค่าเงินต้องมี)		

การถอดแบบสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้างทั่วไปของอาคาร
การถอดแบบเพื่อสำรวจปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้างทั่วไปของอาคาร ต้องดำเนินการตามลำดับของการก่อสร้างส่วนประกอบอาคารและ
กำหนดหน่วยของปริมาณงานวัสดุและแรงงานก่อสร้าง ดังแบบฟอร์มตารางบัญชีแสดงปริมาณงานวัสดุและแรงงานต่อไปนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคาวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรงงาน	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกไป								

ขั้นตอนในการประมาณราคาก่อสร้างของงานอาคาร

การประมาณราคาก่อสร้างของงานอาคารแบ่งเป็น ๓ ส่วน โดยแยกรายการสรุปเป็น ๔ กลุ่มงานและ ๑ หมวดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดเงื่อนไขและควมจำเป็นต้องมี ตามตารางดังนี้

ลำดับที่	รายการ	จากแผนที่	จำนวนเงินรวม	หมายเหตุ
	ส่วนที่ ๑ ค่างาน (ทุน)			
๑	กลุ่มงานที่ ๑ (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนาจยก, กำไร และค่าภาษี)			
๑.๑	งานโครงสร้าง			
๑.๒	งานสถาปัตยกรรม			
๑.๓	งานระบบสุขาภิบาลและดับเพลิง			
๑.๔	งานระบบไฟฟ้าและสื่อสาร			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ ๑ เป็นเงิน			
๒	กลุ่มงานที่ ๒ (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าจ้างหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนาจยก, กำไร และค่าภาษี)			
๒.๑	งานระบบปรับอากาศและระบายอากาศ			
๒.๒	งานระบบลิฟท์และบันไดเลื่อน			
๒.๓	งานระบบพิเศษอื่นๆ			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ ๒ เป็นเงิน			
๓	กลุ่มงานที่ ๓ (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนาจยก, กำไร และค่าภาษี)			
๓.๑	งานครุภัณฑ์สิ่งทำและงานตกแต่งภายในอาคาร			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ ๓ เป็นเงิน			
๔	กลุ่มงานที่ ๔ (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งยังไม่รวมค่าอำนาจยก, กำไร และค่าภาษี)			
๔.๑	งานภูมิทัศน์			
	รวมค่างานกลุ่มงานที่ ๔ เป็นเงิน			
	รวมค่างานส่วนที่ ๑			

ขั้นตอนในการประมาณราคาก่อสร้างของงานอาคาร

ลำดับที่	รายการ	จากแผนที่	จำนวนเงินรวม	หมายเหตุ
	ส่วนที่ ๒ ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด (ถ้ามี)			
๑	หมวดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดเงื่อนไขและความจำเป็นต้องมี			
	รวมค่างานส่วนที่ ๒			
	ส่วนที่ ๓ สรุปค่าก่อสร้างทั้งหมด			
ก.	ค่างานส่วนที่ ๑ (คิดเฉพาะค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งไม่รวมค่าอำนวยความสะดวก, กำไร และค่าภาษี)			
ข.	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของ Factor F ตามตาราง [= (ค่า Factor F - ๑) x ข้อ ก.]			
ค.	รวมค่าก่อสร้าง ข้อ ก. + ข้อ ข.			
ง.	ค่างานส่วนที่ ๒ (ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดถ้ามี)			
	รวมเป็นค่าก่อสร้างทั้งหมดคือ ข้อ ค. + ข้อ ง.			

สรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง

แบบ ปร.๕

ส่วนราชการ	ฝ่ายประมาณราคา	กอง	กรม
ประเภท			
เจ้าของอาคาร			
สถานที่ก่อสร้าง			
หน่วยงานออกแบบแปลนและรายการ		กอง	กรม
แบบเลขที่			
ประมาณราคาตามแบบ ปร.๕	จำนวน	แผ่น	
ประมาณราคาเมื่อวันที่	เดือน	พ.ศ.	

ลำดับที่	รายการ	ค่าวัสดุและค่าแรงงาน รวมเป็นเงิน (บาท)	Factor F	ค่าก่อสร้างทั้งหมด รวมเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
๑	ประเภทงานอาคาร				
๒	ประเภทงานทาง				
๓	ประเภทงานชลประทาน				
๔	ประเภทงานสะพานและท่อเชื่อม				
	เงื่อนไข				
	เงินล่วงหน้าจ่าย.....%				
	เงินประกันผลงานหัก.....%				
	ดอกเบี้ยเงินกู้.....%				
	ดอกเบี้ยเงินฝาก.....%				
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น				
	คิดเป็นเงินประมาณ				
	ตัวอักษร				

ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร	ตร.ม.
เฉลี่ยราคาประมาณ	บาท/ตร.ม.

ประมาณการโดย

(.....)

ตรวจ หัวหน้าฝ่ายประมาณราคา

(.....)

เห็นชอบ ผู้อำนวยการกอง

(.....)

รายการประมาณการค่าก่อสร้าง

สถานที่ก่อสร้าง

แบบเลขที่

รายการเลขที่

กอง

กรม

ประมาณการเมื่อวันที่

เดือน

พ.ศ.

ลำดับที่	รายการ	ค่าก่อสร้าง (บาท)	หมายเหตุ

เห็นชอบผู้อำนวยการกอง
(.....)

ตรวจหัวหน้าฝ่ายประมาณราคา
(.....)

ประมาณการโดย
(.....)

แบบ ปร.๑ ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานและวัสดุก่อสร้างทั่วไป เช่น หาปริมาณงานถมดิน ฯลฯ หรือใช้เป็นแบบฟอร์มประมาณราคาค่าก่อสร้างงานต่างๆ เพื่อหาราคาต่อหน่วย เช่น งานทำประตูหน้าต่าง งานเดินท่อระบบต่างๆ เป็นต้น

แบบ ปร.๒ ใช้ประมาณการถอดแบบงานคอนกรีต งานไม้แบบ งานไม้ค้ำยัน และงานเหล็กเสริมคอนกรีตโดยเฉพาะ

แบบ ปร.๓ ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานไม้โดยเฉพาะ

แบบ ปร.๔ ใช้สำหรับรวบรวมปริมาณงานแต่ละประเภทงาน โดยจะแสดงจำนวนวัสดุและแรงงานก่อสร้างที่ประมาณการไว้ในแบบ ปร.๑ ปร.๒ และปร.๓ แล้วนำยอดรวมมาลงในแบบ ปร.๔ นี้ เป็นแบบสรุปผลการประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้าง

แบบ ปร.๕ ใช้ประมาณการสรุปราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด

แบบ ปร.๖ ใช้ประมาณการสรุปราคาค่าก่อสร้างกรณีมีการก่อสร้างหลายงาน หรือใช้เปรียบเทียบราคา

การคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ในส่วนของค่าอำนาจการหมวดที่ ๒ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน หมวดที่ ๓ ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายแตกต่างกันไปตามลักษณะของการก่อสร้าง ในส่วนของงานก่อสร้างอาคารได้กำหนดให้คิดจากรายการต่างๆ ดังนี้

(๒) หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน คิดจาก

- ค่าใช้จ่ายในการพิมพ์แบบพิมพ์เพิ่มเติม การทำ SHOP DRAWING
- ค่าใช้จ่ายในการส่งตัวอย่างวัสดุทดสอบและหนังสือรับรอง
- ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเอกสารต่างๆ ระยะเวลาทำการก่อสร้าง
- ค่ารักษาความสะอาดและขนขยะในระหว่างทำการก่อสร้าง
- ค่าก่อสร้างที่พักคนงาน สำนักงาน โรงงาน โรงเก็บวัสดุชั่วคราว
- ค่าสาธารณูปโภคน้ำ ไฟฟ้า การสื่อสารชั่วคราว
- ค่าอุปกรณ์ความปลอดภัย
- ค่าทำป้ายชื่องาน ป้ายสัญญาณเตือนภัยต่างๆ

(๓) หมวดค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง

- เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรในงานก่อสร้างโครงการนั้นจนเสร็จงาน ได้แก่

ผู้จัดการ วิศวกรโครงการ สถาปนิก โพรแมน และเสมียน เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายทั้งสองหมวดดังกล่าวข้างต้นจะแปรเปลี่ยนไปตามค่างานและระยะเวลาในการก่อสร้างอาคาร

๒.๒ งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม

เนื่องจากงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม เป็นการก่อสร้างบนพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นทางยาวซึ่งจะแตกต่างกับงานก่อสร้างอาคารทำให้วิธีการในการก่อสร้าง ข้อมูลเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการก่อสร้าง ตลอดจนวิธีการประมาณราคาของงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม แตกต่างกับงานก่อสร้างอาคารหลายประการ ดังนี้

(๑) มีการกำหนดแหล่งวัสดุบางชนิด ได้แก่ แหล่งวัสดุซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ แหล่งวัสดุยางแอสฟัลท์ เป็นต้น

(๒) กำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับจ้าง จะต้องก่อสร้างหรือเช่าสำนักงานให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน ซึ่งจะต้องไปตรวจงานในพื้นที่ก่อสร้างตลอดระยะเวลาที่ก่อสร้าง โดยมีรายละเอียดตามตารางดังนี้

ลำดับ	รายการ	แบบก่อสร้าง รายละเอียด	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	เป็นเงิน
๑.	สำนักงาน	๙K / ๑๘๐ - ๓๑/๑ - ๑หลัง	๒๙๘,๐๐๐
๒.	โรงอาหาร - คริว	๙K / ๑๘๐ - ๓๑/๒ - ๑หลัง	๑๕๘,๐๐๐
๓.	บ้านพัก ๑ ห้องนอน	๙K / ๑๘๐ - ๓๑/๓ - ๑หลัง	๑๗๐,๐๐๐
๔.	บ้านพัก ๒ ห้องนอน	๙K / ๑๘๐ - ๓๑/๔ - ๑หลัง	๑๙๔,๐๐๐
๕.	บ้านพักเรือนแถว	๙K / ๑๘๐ - ๓๑/๕ - ๑หลัง	๘๐,๕๐๐
๖.	ห้องทดลองแอสฟัลท์	๙K / ๑๘๐ - ๓๑/๖เดือน	๖๗,๐๐๐
๗.	ค่าเช่าสำนักงาน	พ.ท. < ๑๕๐ ตร.ม.หลัง	๑๐,๐๐๐
๘.	ค่าเช่าห้องพัก.....เดือน	พ.ท. < ๑๒ ตร.ม.เดือน	๒,๕๐๐ บ./ด.
๙.	ค่าเช่าเครื่องมือทดลองวัสดุ	ตามประกาศเดือน	๓,๐๐๐
๑๐.	ค่าเช่าเครื่องมือทดลองแอสฟัลท์	ตามประกาศเดือน	๖,๕๐๐
๑๑.	ค่าเช่าเครื่องพิมพ์ดีดไทย-อังกฤษ	ตามประกาศเดือน	๕๐๐
๑๒.	ค่าเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์	ตามประกาศเดือน	๒,๐๐๐
๑๓.	ค่าเช่าเครื่องมือสำรวจ	ตามประกาศเดือน	๔,๕๐๐
๑๔.	ป้ายจราจรระหว่างก่อสร้าง	ตามแบบมาตรฐานเดือน	๑๐,๐๐๐
๑๕.	ค่าน้ำประปา-ไฟฟ้า-โทรศัพท์	ตามประกาศเดือน	๔,๐๐๐
๑๖.	ค่าจัดหารถยนต์ปิคอัพ.....วัน	ตามประกาศคัน	๕๐๐ บ./ว.
	รวมค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไข				

หมายเหตุ

- กรณีเป็นการก่อสร้างสำนักงานจะไม่มีรายการลำดับที่ ๗ - ๘
- กรณีเป็นการเช่าสำนักงานไม่มีรายการลำดับที่ ๑ - ๕
- ราคาตามตารางนี้เป็นราคาที่คำนวณไว้เดิม สามารถปรับเปลี่ยนตามข้อเท็จจริงในแต่ละปี (เป็นราคาตามแบบของกรมทางหลวง)
- กรณีเวลาก่อสร้างไม่เกิน ๔๐๐ วัน ให้พิจารณาเช่าสำนักงานแทนการก่อสร้างสำนักงาน

สำหรับการคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ในส่วนของค่าอำนวยความสะดวกที่ ๒ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน หมวดที่ ๓ ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายแตกต่างกันไปตามลักษณะของการก่อสร้าง ในส่วนของการก่อสร้างทาง ได้กำหนดให้คิดจากรายการต่างๆ โดยแยกค่างานออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ค่างานลงทุนไม่เกิน ๖๐ ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน ๑๕๐ ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน ๓๐๐ ล้านบาท และค่างานลงทุนเกิน ๓๐๐ ล้านบาท ทุกระดับจะคิดค่าใช้จ่ายในอัตราเดียวกัน

หมวดที่ ๒ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน ยกเว้นในรายการที่จัดเครื่องจักรและโรงซ่อม (รายการที่ ๑.๓) จะใช้พื้นที่มากขึ้นระดับค่างานละ ๕๐๐ ต.ร.ม. ดังนี้

กรณีค่างานลงทุนไม่เกิน ๖๐ ล้านบาท

ลำดับที่	ประเภท	หน่วย	จำนวน	อัตราค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน	ค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน
๑	อาคาร				
๑.๑	สำนักงานสนาม เซาตีกแถว ๑ ห้อง	ห้อง	๑	๓,๕๐๐.๐๐	๓,๕๐๐.๐๐
๑.๒	บ้านพักเจ้าหน้าที่	หลัง	๒	๓,๐๐๐.๐๐	๖,๐๐๐.๐๐
* ๑.๓	ที่จัดเครื่องจักรและโรงซ่อม	ต.ร.ม.	๑,๐๐๐	๒.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐
๑.๔	ค่าเอกสารสิ่งพิมพ์และด้านธุรการ	โครงการ	๑	๓,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐.๐๐
๒.	ยานพาหนะ				
๒.๑	ค่ารถควบคุมงาน + พนักงานขับรถ	คัน	๒	๒๑,๕๐๐.๐๐	๔๓,๐๐๐.๐๐
๒.๒	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	คัน	๒	๒,๓๔๐.๐๐	๔,๖๘๐.๐๐
๒.๓	ค่าซ่อมบำรุง	คัน	๒	๑,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐
๒.๔	ค่าเบี้ยประกันภัยยานพาหนะ	คัน	๒	๘๕๐.๐๐	๑,๖๘๐.๐๐
	รวม				๖๕,๘๖๐.๐๐

การคิดค่าใช้จ่ายยานพาหนะมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าเช่ารถยนต์บรรทุกทุกเล็กเครื่องยนต์ดีเซล	๕๕๐ บาท / วัน	ความยาวทางก่อสร้าง ๖ กม.
อัตราความเร็วสิ้นเปลืองเฉลี่ย	๘ กม. / ลิตร	จำนวนเที่ยวของการใช้รถคุมงานไปกลับ ๔ เที่ยว
ราคาน้ำมันดีเซล	๑๓ บาท / ลิตร	จำนวน / เดือน ๓๐ วัน

สำหรับการคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างในส่วนของค่าอำนาจการ หมวดที่ ๒ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน หมวดที่ ๓ ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง ในส่วนของงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม ได้กำหนดให้คิดจากรายการต่างๆ โดยแยกค่างานออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ค่างานลงทุนไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ค่างานลงทุนไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท และ ค่างานลงทุนเกิน ๑๐๐ ล้านบาท ทุกระดับจะคิดค่าใช้จ่ายในอัตราเดียวกัน

หมวดที่ ๒ ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน ยกเว้นในรายการที่จัดเครื่องจักรและโรงซ่อม (รายการที่ ๑.๓) จะใช้พื้นที่มากขึ้นระดับค่างานละ ๒๐๐ ต.ร.ม. ดังนี้

กรณีค่างานลงทุนไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท

ลำดับที่	ประเภท	หน่วย	จำนวน	อัตราค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน	ค่าเช่า/เงินเดือน บาท/เดือน
๑	อาคาร				
๑.๑	สำนักงานสนาม เซาตีกแถว ๑ ห้อง	ห้อง	๑	๓,๕๐๐.๐๐	๓,๕๐๐.๐๐
๑.๒	บ้านพักเจ้าหน้าที่	หลัง	๑	๓,๐๐๐.๐๐	๓,๐๐๐.๐๐
* ๑.๓	ที่จอดรถเครื่องจักรและโรงซ่อม	ตร.ม.	๔๐๐	๒.๐๐	๘๐๐.๐๐
๑.๔	ค่าเอกสารสิ่งพิมพ์และด้านธุรการ	โครงการ	๑	๒,๐๐๐.๐๐	๒,๐๐๐.๐๐
๒.	ยานพาหนะ				
๒.๑	ค่ารถควบคุมงาน + พนักงานขับรถ	คัน	๑	๒๑,๕๐๐.๐๐	๒๑,๕๐๐.๐๐
๒.๒	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	คัน	๑	๒,๓๔๐.๐๐	๒,๓๔๐.๐๐
๒.๓	ค่าซ่อมบำรุง	คัน	๑	๑,๐๐๐.๐๐	๑,๐๐๐.๐๐
๒.๔	ค่าเบี้ยประกันภัยยานพาหนะ	คัน	๑	๘๔๐.๐๐	๘๔๐.๐๐
	รวม				๓๔,๙๘๐.๐๐

การคิดค่าใช้จ่ายยานพาหนะมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าเช่ารถยนต์บรรทุกทุกเล็กเครื่องยนต์ดีเซล	๕๕๐ บาท / วัน	ความยาวทางก่อสร้าง ๖ กม.
อัตราความเร็วสิ้นเปลืองเฉลี่ย	๘ กม. / ลิตร	จำนวนเที่ยวของการใช้รถคุมงานไปกลับ ๔ เที่ยว
ราคาน้ำมันดีเซล	๑๓ บาท / ลิตร	จำนวน / เดือน ๓๐ วัน

สำหรับหมวดที่ ๓ ค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการก่อสร้าง คิดจากค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าบุคลากรและค่าใช้จ่ายสำนักงานใหญ่ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามมูลค่างานและระยะเวลาในการก่อสร้าง

(๓) ปรับปรุงวิธีการคิด Factor F ของพื้นที่ฝนชุก โดยกำหนดให้เพิ่มค่า Factor F ฝนชุก โดยมีอัตราแตกต่างกันไปตามปริมาณฝนตกเฉลี่ยต่อปี ตามข้อมูลของกรมอุตุนิยมวิทยา เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงมากขึ้น ดังนี้

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี (มม.)	เพิ่มค่า Factor F (ร้อยละ)
มากกว่า ๓,๕๐๐	๓.๕
มากกว่า ๓,๐๐๐ - ๓,๕๐๐	๓
มากกว่า ๒,๕๐๐ - ๓,๐๐๐	๒.๕
มากกว่า ๒,๐๐๐ - ๒,๕๐๐	๒
มากกว่า ๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐	๑.๕

ทั้งนี้ได้จัดกลุ่มจังหวัดไว้ด้วยว่า จังหวัดใดอยู่ในกลุ่มใดเพื่อให้สะดวกในการคำนวณราคากลาง ดังนี้

เพิ่ม ๓.๕%	เพิ่ม ๓.๐๐%	เพิ่ม ๒.๕๐%	เพิ่ม ๒.๐๐%	เพิ่ม ๑.๕%
ตราด พังงา ระยอง		จันทบุรี	กระบี่ ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต สตูล นครพนม ยโสธร	เชียงราย มุกดาหาร ศรีสะเกษ สกลนคร หนองคาย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ปราจีนบุรี ชุมพร ปัตตานี ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี

จากการกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่นี้ มีจังหวัดฝนตกชุกเพิ่มขึ้นจากเดิม ๔ จังหวัด ได้แก่ ยโสธร มุกดาหาร ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ

(๔) กำหนดให้มีรายละเอียดการประเมินราคาต้นทุนของงานรายการต่างๆ กล่าวคือ

(๔.๑) งานก่อสร้างที่สามารถประเมินค่าเฉลี่ยได้ จะประเมินราคาต้นทุนรายการต่างๆ จากค่าเฉลี่ย

(๔.๒) งานก่อสร้างที่ไม่สามารถประเมินค่าเฉลี่ยได้ จะให้แนวทางการประเมินราคารายการต่างๆ เท่านั้น ผู้ประเมินราคาต้นทุนต้องพิจารณารายละเอียดจากแบบเฉพาะสายทาง

(๔.๓) งานก่อสร้างที่ไม่มีรูปแบบคงที่แน่นอน ให้ผู้ประเมินราคาถอดแบบก่อสร้างเฉพาะสายทาง

(๔.๔) งานก่อสร้างที่ใช้ในงานบำรุงทางเป็นส่วนใหญ่ไม่ค่อยพบในงานก่อสร้างทาง เช่น งาน COLD MIXED ASPHALT, SLURRY SEAL, CAPE SEAL เป็นต้น ให้ประเมินตามสูตรงานบำรุงทางของกองบำรุง

๒.๓ งานก่อสร้างชลประทาน

(๑) งานก่อสร้างชลประทาน ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมน้ำทั้งที่เป็นการควบคุมเพื่อการเกษตร หรือเพื่อด้านอื่นๆ เช่น การประมง การป้องกันน้ำเค็ม การป้องกันน้ำท่วม หรือเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น โดยกิจกรรมการก่อสร้างชลประทานจะมีหลายลักษณะกิจกรรม ประกอบด้วย

(๑.๑) เขื่อนทดน้ำ ได้แก่ ฝ่ายกับเขื่อนระบายน้ำ

(๑.๒) อาคารประกอบของเขื่อนทดน้ำ ได้แก่ ประตูหรือท่อปากคลองส่งน้ำ ประตูระบายทราย บันไดปลา ประตูเรือแพลัญจร

(๑.๓) เขื่อนเก็บกักน้ำ

(๑.๔) อาคารประกอบของเขื่อนเก็บกักน้ำ ได้แก่ อาคารระบายน้ำล้น ท่อปากคลองส่งน้ำ ท่อระบายน้ำลงลำน้ำท้ายเขื่อน

(๑.๕) คลองส่งน้ำ

(๑.๖) อาคารของคลองส่งน้ำ ได้แก่ ประตูหรือท่อปากคลองซอย และคลองแยกซอยท่อเชื่อม สะพานน้ำ น้ำตก รางเท อาคารอัดน้ำ ท่อส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูก ท่อระบายน้ำลอดใต้คลองส่งน้ำ

(๑.๗) คลองระบายน้ำ

(๑.๘) คูส่งน้ำ

(๑.๙) คูระบายน้ำ

(๒) สำหรับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน จะมีหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ดังนี้

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

งานก่อสร้างชลประทานจะทำการจ้างก่อสร้างแบบสัญญาราคาต่อหน่วย (Unit Price) ในการประกวดราคาจ้างก่อสร้าง ผู้ว่าจ้างโดยหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำเอกสารประกวดราคาจะเป็นผู้กำหนดรายการและปริมาณงานของกิจกรรมการก่อสร้างต่างๆ ที่จะจ้างไว้ให้ในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (Bill Of Quantities, BOQ) ของเอกสารประกวดราคา โดยกำหนดและคิดคำนวณจากแบบตามหลักวิชาช่างและตามความเป็นจริง ผู้เสนอราคาเพียงแต่คิดราคาเสนอมาเท่านั้น สำหรับรายการงานก่อสร้างชลประทานส่วนใหญ่จะมีรายการโดยสรุปได้ ดังนี้

๑. รายการและปริมาณงาน ใช้ตามที่กำหนดไว้ในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) ของเอกสารประกวดราคา

๒. ค่าวัสดุทุกประเภทจะต้องเป็นราคาที่ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

๓. วัสดุประเภทหิน กรวด และทรายให้ใช้ราคาจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายในของจังหวัดที่มีแหล่งวัสดุอยู่ใกล้สถานที่ก่อสร้าง หากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายในไม่ได้กำหนดราคาวัสดุที่แหล่งไว้ ให้สืบราคาจากแหล่งโดยตรง การคิดค่าขนส่งให้คิดระยะทางจากแหล่งถึงสถานที่ก่อสร้าง และถ้ามีแหล่งวัสดุหลายแหล่งให้พิจารณาราคาวัสดุเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วให้ใช้ราคาที่ถูกที่สุด

๔. วัสดุประเภทเหล็กเสริมคอนกรีต ปูนซีเมนต์ ไม้แบบ ให้ใช้ราคาในจังหวัด จากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมการค้าภายใน การคิดค่าขนส่งให้คิดระยะทางจากจังหวัดถึงสถานที่ก่อสร้างและหักค่าขนส่ง ๑๐ กม. แรกออก โดยให้พิจารณาราคาในจังหวัดใกล้เคียงรวมค่าขนส่งมาเปรียบเทียบและให้ใช้ราคาที่ถูกที่สุด

๕. การคำนวณราคางานต้นทุนต่อหน่วยของงานแต่ละรายการ ใช้ตามหลักเกณฑ์ที่จัดทำไว้ในเอกสารนี้

๖. เมื่อคำนวณราคางานต้นทุนของงานทุกรายการและยอดรวมทั้งโครงการได้แล้ว ให้นำยอดรวมดังกล่าวไปพิจารณาค่า FACTOR F งานทาง สำหรับรายการที่อยู่ในประเภทที่ใช้ FACTOR F งานทาง และนำไปพิจารณาค่า FACTOR F งานสะพานและท่อเหลี่ยม สำหรับรายการที่อยู่ในประเภทที่ใช้ FACTOR F งานสะพานและท่อเหลี่ยม

๗. นำค่า FACTOR F ที่ได้ไปคูณกับราคางานต้นทุนต่อหน่วยของงานแต่ละรายการตามประเภท FACTOR F ก็จะสามารถคำนวณราคางานแต่ละรายการและยอดรวมของราคางานที่จะจ้างทั้งหมดได้ ซึ่งถือเป็นราคากลางต่อไป

(๓) เนื่องจากงานก่อสร้างชลประทานมีอัตราราคา วิธีการทำงาน การใช้วัสดุเป็นลักษณะ

เดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับงานก่อสร้างทาง และอยู่ภายใต้มาตรฐานสากลด้านวิศวกรรมเหมือนกัน จึงสมควรใช้อัตราราคางานตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงาน และนำมาปรับใช้กับงานก่อสร้างชลประทาน โดยงานที่ลักษณะงานที่พิจารณาใช้อัตราราคางานแนวเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม ได้แก่งานต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (๓.๑) งานถางป่า
 - ค่าถางป่า
 - ค่าถากถางและล้มต้นไม้
- (๓.๒) งานขุดเปิดหน้าดิน
- (๓.๓) งานดินขุดด้วยเครื่องจักร
- (๓.๔) งานตักดิน
- (๓.๕) งานดินขุดยาก
 - ค่าขุด
 - ค่าดินและตัก
- (๓.๖) งานบดอัดแน่นด้วยเครื่องจักร ๙๕%
- (๓.๗) งานลูกรังบดอัดแน่นวัสดุคัดเลือก
 - ค่าขุด
 - ค่าบดทับ
- (๓.๘) งานพื้นที่ทางหินคลุก
 - ค่าผสม (BLEND)
 - ค่าบดทับ
- (๓.๙) อัตราราคาค่าขนส่งที่อัตราค่าน้ำมันระดับต่างๆ (ตารางค่าขนส่ง

วัสดุก่อสร้าง รถบรรทุก ๑๐ ล้อ)

(๔) ได้กำหนดอัตราส่วนขยายตัวจากสภาพธรรมชาติ และส่วนยุบตัวเมื่อบดทับของชนิดวัสดุเช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และชนิดวัสดุที่มีเฉพาะงานก่อสร้างชลประทานไว้ดังนี้

ที่	ชนิดวัสดุ	ส่วนขยายตัวจากสภาพธรรมชาติ	ส่วนยุบตัวเมื่อบดทับ
๑	ทราย	๑.๑๕	๑.๔๐
๒	ดินถม ๘๕%	๑.๒๕	๑.๔๐
๓	ดินถม ๙๕%	๑.๒๕	๑.๖๐
๔	ดินถม ๙๙%	๑.๒๕	๑.๗๐
๕	หินผุ	๑.๖๐	-
๖	หินแข็งหรือคอนกรีตที่ทุบหรือออก	๑.๗๐	-
๗	ลูกรัง	๑.๒๕	๑.๖๐
๘	หินคลุก	-	๑.๕๐

(๕) สำหรับตาราง Factor F เนื่องจากงานก่อสร้างชลประทานส่วนใหญ่จะมีหลักเกณฑ์ใกล้เคียงกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม จึงสมควรใช้ Factor F เช่นเดียวกับงานทาง สะพานและท่อเหลี่ยม โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๕.๑) Factor F งานสะพานและท่อเหลี่ยม

(๕.๑.๑) งานก่อสร้างอาคารชลประทานขนาดใหญ่ที่แยกรายการเป็นงานย่อยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) เฉพาะงานคอนกรีตทุกประเภท งานเหล็กเสริมคอนกรีต และงานวัสดุรอยต่อคอนกรีตทุกชนิด

(๕.๑.๒) งานก่อสร้างอาคารชลประทานที่กำหนดหน่วยในใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) เป็น ๑ แห่ง

(๕.๒) Factor F งานทาง

(๕.๒.๑) งานก่อสร้างชลประทานอื่นๆ นอกเหนือจากข้อ (๕.๑)

(๕.๒.๒) งานคอนกรีตตาด

๓. ตาราง Factor F

คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้ปรับปรุงตาราง Factor F ใหม่ โดยให้ทุกงานใช้รูปแบบและหลักเกณฑ์เดียวกัน เว้นแต่ในส่วนที่เป็นวิธีการเฉพาะแต่ละงาน สรุปได้ดังนี้

งานอาคาร

Factor F ปัจจุบัน	Factor F ที่ปรับปรุงใหม่
รูปแบบตาราง	รูปแบบตารางได้ตัดช่องระยะเวลา กับช่องค่าความผันผวนออก และปรับปรุงใหม่เป็นดังนี้
ตารางแบ่งออกเป็น ๙ ช่อง	ตารางแบ่งออกเป็น ๘ ช่อง
ช่องที่ ๑ ค่างาน กำหนดค่างานตั้งแต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ ถึงเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท	ช่องที่ ๑ ค่างาน (ทุน) (ล้านบาท) กำหนดค่างานตั้งแต่ ๐.๕๐ - เกินกว่า ๕๐๐
ช่องที่ ๒ เวลาทำงาน (เดือน) กำหนดเวลาตั้งแต่ ๓ - ๓๖ เดือน	ช่องที่ ๒ ค่าอำนวยการ กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม
ช่องที่ ๓ ค่าอำนวยการ (%) คิดตามหลักเกณฑ์งานก่อสร้างทาง	ช่องที่ ๓ ค่าดอกเบี้ย กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม
ช่องที่ ๔ ค่าความผันผวน (%) กำหนดอัตราร้อยละ ๐.๕๐	ช่องที่ ๔ ค่ากำไร กำหนดให้คิดเฉพาะกำไรในเชิงธุรกิจ อัตราเดียวกับงานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม
ช่องที่ ๕ ดอกเบี้ย (%) คิดตามหลักเกณฑ์งานก่อสร้างทาง	ช่องที่ ๕ รวมค่าใช้จ่าย (ผลรวมของช่องที่ ๒ - ๔)
ช่องที่ ๖ กำไร (%) กำหนดให้คิดจากกำไรปกติและกำไรในเชิงธุรกิจ	ช่องที่ ๖ ปรับปรุงเป็น รวมในรูป Factor
ช่องที่ ๗ รวมในรูป Factor	ช่องที่ ๗ ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม
ช่องที่ ๘ ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม	ช่องที่ ๘ Factor F
ช่องที่ ๙ Factor F	

งานทาง สะพานและท่อเหลี่ยม

Factor F ปัจจุบัน	Factor F ที่ปรับปรุงใหม่
รูปแบบตาราง	รูปแบบตาราง ได้ตัดช่องระยะเวลา ช่องค่าความผันผวน และช่อง Factor F ฝนชุกออก และปรับปรุงใหม่เป็นดังนี้
ตารางแบ่งออกเป็น ๑๐ ช่อง	ตารางแบ่งออกเป็น ๘ ช่อง
ช่องที่ ๑ ค่างาน (ทุน) (ล้านบาท) กำหนดค่างานตั้งแต่ไม่เกิน ๕ - เกินกว่า ๕๐๐	ช่องที่ ๑ คงเดิม
ช่องที่ ๒ เวลาทำงาน (เดือน) กำหนดเวลาดังแต่ ๙ - ๒๔ เดือน	ช่องที่ ๒ ค่าอำนาจการ กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร
ช่องที่ ๓ ค่าอำนาจการ (%) คิดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	ช่องที่ ๓ ค่าดอกเบี้ย กำหนดให้ใช้ตามหลักเกณฑ์ใหม่ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร
ช่องที่ ๔ ค่าความผันผวน (%) กำหนดอัตราร้อยละ ๐.๕๐	ช่องที่ ๔ ค่ากำไร กำหนดให้คิดเฉพาะกำไรเชิงธุรกิจ อัตราเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร
ช่องที่ ๕ ดอกเบี้ย (%) คิดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเช่นเดียวกับงานก่อสร้างอาคาร	ช่องที่ ๕ รวมค่าใช้จ่าย (ผลรวมของช่องที่ ๒ - ๔)
ช่องที่ ๖ ค่ากำไร (%) กำหนดให้คิดจากกำไรปกติและกำไรเชิงธุรกิจ	ช่องที่ ๖ ปรับปรุงเป็น รวมในรูป Factor
ช่องที่ ๗ รวมในรูป Factor	ช่องที่ ๗ ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม
ช่องที่ ๘ ภาษี ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม	ช่องที่ ๘ Factor F
ช่องที่ ๙ Factor F ปกติ	
ช่องที่ ๑๐ Factor F ฝนชุก	
จัดทำเป็น ๒ ตารางแยกเป็นตารางสำหรับเงินงบประมาณและตารางสำหรับเงินกู้	จัดทำเป็นตารางเดียวโดยจัดทำคำอธิบายสำหรับกรณีที่ทำเงินการด้วยเงินกู้

ทั้งนี้เพื่อให้มีความเข้าใจมากขึ้น ได้จัดทำคำอธิบายวิธีใช้ตาราง Factor F ของแต่ละงาน และวิธีการหาค่า Factor F กรณีค่างานที่จะจัดจ้างอยู่ระหว่างค่างานที่กำหนดในตารางด้วย

ส่วนที่ ๒ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

เนื่องจากการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จะมีส่วนสัมพันธ์กับขั้นตอนอื่นๆ หลายขั้นตอน ดังนั้นเพื่อให้การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความเหมาะสมถูกต้องใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับกับหน่วยงานภาครัฐ
๒. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับการจ้างก่อสร้างที่มีมูลค่างานเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๓. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในหลักเกณฑ์นี้ ให้ถืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและส่วนลดประเภท MLR ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเกณฑ์ โดยใช้ตัวเลขกลม กรณีอัตราดอกเบี้ยเป็นเศษ ถ้าเศษถึง ๐.๕๐ ให้ปัดขึ้น ถ้าไม่ถึง ๐.๕๐ ให้ปัดลง
๔. อัตราภาษีในหลักเกณฑ์นี้ให้เป็นไปตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ วันออกประกาศ
๕. การแบ่งงวดงาน การจ่ายเงิน และกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานจะต้องกำหนดให้ถูกต้องชัดเจนตามหลักวิชาการ ปริมาณงานในแต่ละงวดจะต้องสอดคล้องกับจำนวนเงินในแต่ละงวด โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมของทั้งผู้รับจ้างและผู้ว่าจ้าง

๖. การออกแบบ ผู้ออกแบบจะต้องออกแบบให้ถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งานให้เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยจะต้องมีการถอดแบบ และจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา (Bill of Quantities : BOQ) และประมาณราคาในเบื้องต้นไว้ด้วยรวมทั้งจะต้องรับรองแบบและรายการปริมาณงานที่ได้ถอดแบบนั้นไว้ด้วยทุกครั้ง

๗. ให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้รับผิดชอบในการคำนวณราคากลางภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ในงานจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางโดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๗.๑ องค์ประกอบ

ประกอบด้วย ประธาน ซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป ๑ คน และมีกรรมการอย่างน้อย ๒ คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการรวมเป็นกรรมการด้วย

กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้นร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

สำหรับองค์ประชุมของกรรมการกำหนดราคากลางให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๓๖

๗.๒ อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์นี้ แล้วนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการก่อนวันประกาศสอบราคาหรือประกวดราคา

ในกรณีที่ราคากลางที่คณะกรรมการคำนวณไว้แตกต่างกับราคาของผู้เสนอราคาขายที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้างตั้งแต้อ้อยละ ๑๕ ขึ้นไป ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางจัดทำคำชี้แจงส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยเร็ว

การชี้แจงของคณะกรรมการกำหนดราคากลางดังกล่าวไม่ผูกพันต่อผู้มีอำนาจในการที่จะพิจารณารับหรือไม่รับราคาของผู้เสนอราคาขายนั้น

สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานนั้นๆ ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการ

๘. ให้หน่วยงานที่จะมีการก่อสร้างประกาศราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณไว้ในประกาศสอบราคาหรือประกวดราคาจ้างก่อสร้างทุกครั้งด้วย

สำหรับรายละเอียดของการคำนวณราคากลาง (BOQ) ให้หน่วยงานที่จะมีการก่อสร้างต้องจัดเตรียมไว้ หากมีผู้สนใจขอตรวจดูหรือถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามคำขอนั้นทันที และให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย

๙. กรณีมีผู้เสนอราคาเสนอราคาไม่เกินราคากลาง และเป็นราคาซึ่งได้มีการประเมิน (Evaluate) แล้ว ห้ามต่อรองราคาอีก เว้นแต่การต่อรองราคาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๓ และข้อ ๕๐ (๒) หรือระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานนั้น

๑๐. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ เพื่อให้หลักเกณฑ์นี้

มีความสมบูรณ์และบรรลุผลในทางปฏิบัติมากขึ้น ดังนี้

๑๐.๑ ประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการคำนวณราคากลางภายใต้หลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ประกาศทุกต้นปีงบประมาณ (เดือนตุลาคมของทุกปี)

(๒) ประกาศระหว่างปีงบประมาณ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีการเปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ ๑ โดยถือตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ซึ่งธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ประกาศเป็นเกณฑ์

ในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าว หากส่วนราชการและหน่วยงานยังไม่ได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ให้ถืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้เดิมไปพลางก่อน เมื่อได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แล้ว และสามารถดำเนินการคำนวณราคากลางใหม่ได้ทัน ให้คำนวณราคากลางใหม่ และให้ถือราคากลางที่คำนวณใหม่นั้นเป็นราคากลางในการจัดจ้างครั้งนั้นด้วย

หากไม่สามารถคำนวณราคากลางใหม่ได้ทันวันเปิดซองบราคา หรือวันพิจารณาผลการประกวดราคา ให้มีการคำนวณราคากลางใหม่ เพื่อประกอบการพิจารณาในการรับราคาของผู้เสนอราคาในการจ้างครั้งนั้นด้วย

๑๐.๒ ประกาศการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

๑๐.๓ จัดทำคู่มือและจัดการฝึกอบรมการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้กับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์นี้ได้ถูกต้อง